

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoCsp/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120229899
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120229899.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fiľakovského v spore žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený advokátskou kanceláriou: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: I. U., M.. XX.XX.XXXX, Q. J. P. XXXX/XX, XXX XX Q., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou Mgr. Ondrej BARNA, so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 3 000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 10. marca 2022, č.k. 8Csp/64/2020-212 takto

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu zamietá.

Mení rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalovaná má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že, cit.:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 2 741,84 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 741,84 Eur od 23.03.2019 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške po 40,- Eur mesačne, splatných vždy k 25. dňu v mesiaci s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci nadobudnutia právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanej 82,78 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ust. § 232 ods. 2 až 4, § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, ods. 4 písm. a), ods. 9, § 54 ods. 1 a 2, § 103, § 517 ods. 1, 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2 a 8, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, § 19 ods. 1 a 2, § 23 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplata sumy vo výške 3.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 000 eur odo dňa 23.03.2019 do zaplata.

4. Vykonaným dokazovaním mal súd I. inštancie za preukázané, že medzi veriteľom, P. P., a.s., a žalovanou bol nepochybne občianskoprávny záväzkový vzťah spotrebiteľského charakteru, a to titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.11.2014. Žalobca nepopieral postavenie žalovanej v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľa, ani spotrebiteľský charakter úveru. Keďže uvedená zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle cit. ustanovení § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy.

5. Súd sa však najskôr vysporiadal s námietkami žalovanej týkajúcimi sa neúčinného zosplatenia úveru z dôvodu nepreukázaného doručenia výzvy na plnenie pred zosplatením a samotného oznámenia o zosplatení úveru a s tým súvisiacim posúdením aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní. Pokiaľ ide o námietku žalovanej týkajúcu sa neúčinného zosplatenia úveru, súd prvej inštancie sa s uvedenou argumentáciou žalovanej nestotožnil poukazujúc na čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého je možné ukladať povinnosti len zákonom alebo na základe zákona, pričom v tomto prípade žiadne zákonné ustanovenie, ani dohoda zmluvných strán v úverovej zmluve zo dňa 20.11.2014 neukladala právnomu predchodcovi žalobcu povinnosť komunikovať so žalovanou poštovými zásielkami s doručenkou do vlastných rúk, z ktorej by bolo evidentným, či a kedy bola tá ktorá zásielka žalovanej doručená. Pokiaľ ide o spôsob zaslania oznámenia žalovanej o zosplatení úveru, mal za to, že v danom prípade bol úver predchodcom žalobcu riadne zosplatený.

6. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade bol úver veriteľom riadne zosplatený aj vzhľadom k splátke, ktorú predchodca žalobcu pre zosplatenie úveru použil. S poukazom na judikatúru konštatoval, že zosplatenie úveru je právom, nie povinnosťou veriteľa, t.j. veriteľ sa môže rozhodnúť či vôbec toto svoje právo realizuje a kedy tak učiní, t.j. veriteľ sa môže rozhodnúť, ktorú z dlžníkom nezaplatených splátok s ktorou by bol dlžník v omeškani viac ako 3 mesiace, na zosplatenie úveru aplikuje. Súd poukázal, že nie je pravdivým, že žalovaná poslednú splátku učinila v roku 2015, pretože podľa k žalobe pripojeného výpisu z úverového účtu žalovaná poslednú splátku v sume 89,04 eur zaplatila dňa 20.06.2016, avšak nebolo povinnosťou veriteľa, aby na zosplatenie úveru použil ďalšiu v poradí žalovanou už neuhradenú splátku splatnú 20.07.2016. V tomto prípade veriteľ úver zosplatenil ku dňu 22.11.2017. Pri dohodnutej splatnosti splátok vždy k 20. dňu v mesiaci, splátka, ktorú veriteľ aplikoval na zosplatenie, bola splátkou splatná dňa 20.07.2017. Mesiac 09/2017 bol tretím mesiacom omeškania, konkrétne 20.09.2017, následne v mesiaci 10/2017 (05.10.2017) veriteľ realizoval výzvu pred zosplatením a následne dňa 22.11.2017 úver zosplatenil. Keďže v spojení s ust. § 101 OZ a s § 103 OZ začína trojročná premlčacia doba plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, kvôli ktorej sa stal zročným celý dlh, v tomto prípade sa dlh žalovanej voči žalobcovi stal zročným z dôvodu nesplatenia splátky splatnej v 07/2017. Trojročná premlčacia lehota na uplatnenie si žalovaného nároku uplynula najneskôr v mesiaci 07/2020. Keďže žaloba bola podaná dňa 29.01.2020, táto bola podaná včas a žalovaný nárok premlčaný nie je.

7. Zároveň mal súd za to, že veriteľ pred postúpením svojej pohľadávky riadne splnil aj svoje povinnosti podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách výzvou zo dňa 18.12.2018.

8. Po vyporiadaní sa s námietkami žalovanej pristúpil súd k preskúmaniu zákonných náležitostí úverovej zmluvy zo dňa 20.11.2014. Konštatoval, že v nej absentuje zákonná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ, t.j. doba trvania zmluvy, ktorý nie je možné zamieňať s údajom o dátume konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V ďalšom uviedol, že v úverovej zmluve dohodnutý úrok z vo výške 16,90 % ročne nemožno považovať za v súlade dobrými mravmi, a to z dôvodu, že suma, o ktorú mala žalovaná jej poskytnutý úver vo výške 4.000 eur preplatiť sumou 4.032,46 eur, predstavuje viac ako 100 %-né navýšenie oproti žalovanej poskytnutej sume istiny úveru, čo nie je možné chápať ako poctivú obchodnú praktiku za účelom dosiahnutia zisku. V čase poskytnutia úveru žalovanej priemerná úroková sadzba bánk vo výške 12,54 %, teda dojednaný úrok vo výške 16,90 % prevyšoval priemerné sadzby úrokov pri úveroch poskytovaných v čase uzavretia dotknutej úverovej zmluvy medzi klientami a bankami. Preto mal súd za to, že úver s dojednanou odplatom prevyšujúcou poskytnutú istinu úveru o viac ako 100 % je v rozpore s dobrými mravmi, preto je také dojednanie o odplatení úveru neplatné. Keďže absentuje

dojednanie o podstatných náležitostiach úverovej zmluvy, ktorej časť od jej zvyšnej časti nie je možné oddeliť, súd uviedol, že je možné uzavrieť, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je neplatná pre jej rozpor s dobrými mravmi a so zákonom v zmysle § 39 OZ s poukazom na § 3 ods. 1 OZ, a aj preto medzi jej účastníkmi nastáva režim bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 a nasl. OZ.

9. Vo vzťahu k obligatónym náležitostiam zmluvy tiež konštatoval, že v úverovej zmluve absentuje v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. priamo v úverovej zmluve absentuje explicitný a pre spotrebiteľa zrozumiteľný výpočet tejto RPMN na základe údajov platných v čase uzatvorenia úverovej zmluvy s prehľadným uvedením všetkých predpokladov k jej výpočtu použitých. Rovnako dospel k záveru, že v úverovej zmluve absentuje aj náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, t.j. výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

10. Súd prvej inštancie konštatoval nesprávne uvedenú náležitosť zmluvy v zmysle ust. § 9 os. 2 písm. y) ZoSÚ, a to priemernú RPMN, ktorá je v úverovej zmluve označená hodnotou 17,33 %. Podľa Ministerstvom financií SR zverejnených údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrťrok 2014 bola však v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy pri spotrebiteľských úveroch nad 5 do 10 rokov priemerná RPMN vo výške 12,70 %.

11. K dojednanému poisteniu súd uviedol, že toto nebolo dojednané transparentne. Žalovaná súhlasila s poistením rozsahu „Súbor poistenia senior“, avšak bez konkretizácie sumy mesačného poistného a navyše poistenie malo vyplývať z bližšie neidentifikovanej tzv. „Rámцovej poistnej zmluvy“, ktorá nebola žalovanej odovzdaná. Keďže v čase uzavretia úverovej zmluvy žalovaná ako spotrebiteľ nemala vedomosť o jasných podmienkach poistenia, nemala vedomosť o zmluvných podmienkach, ku ktorým sa zaväzovala, súd mal za to, že toto dojednanie o poistnom je pre svoju neurčitosť neprijateľným, teda neplatným zmluvným dojednaním podľa § 53 ods. 5 OZ.

12. Na základe vyššie uvedených dôvodov dospel súd prvej inštancie k záveru, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanej na základe predmetnej úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, preto súd v časti o zaplatenie úrokov a poplatkov žalobu zamietol. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na zaplatenie sumy žalovanej reálne poskytnutej istiny úveru po odpočítaní toho, čo žalovaná už splatila. Keďže žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 4.000 eur, z ktorej sumy žalovaná splatila sumu 1.258,16 eur, žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na zaplatenie sumy vo výške 2.741,84 eur.

13. K žalobcom uplatnenému úroku z omeškania, uviedol, že žalovaná sa so splnením svojho záväzku dostala do omeškania už deň po zosplatnení úveru, ku ktorému došlo 22.11.2017. Žalobca sa domáhal jeho priznania až odo dňa 22.03.2019, preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa 23.03.2019. Súd skúmal, či na strane žalovanej sú splnené predpoklady na priznanie jej oprávnenia splácať jej podlžnosť v splátkach. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že v roku 2018 žalovaná poberala invalidný dôchodok 413,60 eur a vdovský dôchodok v sume 103,40 eur, takže jej príjem bol v roku 2018 v sume 517 eur, ktorý v dôsledku valorizácie v roku 2022 mohol byť v sume cca. 550 eur. Žalovaná je dôchodkyňa a vdova, takže musí sama znášať náklady na domácnosť z vdovského a invalidného dôchodku. Po zohľadnení priemerných mesačných nákladov na bývanie a živobytie vo výške približne 250 eur a s prihliadnutím na to, že žalovaná už bola vo viacerých súdnych konaniach zaviazaná k povinnosti splácať svoje podlžnosti z nesplatených úverov, ako aj s ohľadom na aktuálnu situáciu spojenú s prudkým zvyšovaním nákladov na energie mal súd s prihliadnutím na všeobecnú zásadu spravodlivosti za to, že je dôvodné povoliť žalovanej splácanie dlhu v primeraných splátkach vo výške 40 eur mesačne so splatnosťou k 25. dňu v mesiaci s tým, že v prípade, že dôjde k omeškaniu s plnením čo i len jednej splátky, stane sa splatným celý dlh.

14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia sumy 3.000 eur, pričom úspech mal v časti o zaplatenie 2.741,84 eur, t.j. úspech mal v rozsahu 91,39 % a neúspech v rozsahu 8,61 %. Súd v konaní pomerne úspešnejšiemu žalobcovi priznal voči pomerne neúspešnejšej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 82,78 % (91,39 % - 8,61 %).

15. Proti výroku I. o čiastočnom vyhovení žalobe a voči súvisiacemu výroku III. tohto rozsudku podala žalovaná včas odvolanie, ktoré odôvodnila nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci súdom prvej inštancie. Síce správne vyhodnotil úver ako bezúročný a bez poplatkov, ale nedostatočne sa zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Tvrdenie súdu o neexistencii zákonného ustanovenia, ktoré ukladá povinnosť komunikovať so spotrebiteľom prostredníctvom poštových zásielok, pričom toto súd konštatoval so znalosťou ust. § 53 ods. 9 OZ, považuje za neprijateľné. V zmysle uvedeného ustanovenia môže veriteľ žiadať celú dlžnú sumu od spotrebiteľa len vtedy, ak uplynú tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky a súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Jednoduchým výkladom teda možno povedať, že dodávateľ musí najprv upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie práva podľa § 565 OZ a až následne ho môže uplatniť. Realizácia týchto jednostranných úkonov je možná len v časovej následnosti za predpokladu jasnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jednotlivých úkonov. Jediným efektívnym a spoľahlivým prostriedkom komunikácie je poštové zasielanie listín. Zásielka obsahujúca výzvu na úhradu dlžných splátok alebo oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti celého úveru musí byť na adresu bydliska spotrebiteľa doručená tak, že je možné nepochybné zistiť, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Poukázala zároveň na komentár k Občianskemu zákonníku. Preto je potrebné, aby žalobca preukázal, že pôvodný veriteľ tieto jednostranné úkony doručil do dispozície žalovanej. Poukázala rovnako na rozhodnutia krajských súdov, ktoré zamietli žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu nepreukázania doručenia výzvy a oznámenia o zosplatnení celého úveru, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020. Žalovaná považovala za nesprávne aj vyhodnotenie premlčania v zmysle ust. § 103 druhá veta OZ. Opätovne poukázala na rozhodnutia krajských súdov, na základe ktorých mala za to, že v prípade, ak by došlo k preukázaniu vecnej legitímácie žalobcu, je pohľadávka v celom rozsahu premlčaná, keďže poslednú splátku zaplatila dňa 20.06.2016 a žaloba bola podaná 29.01.2020, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že tvrdenia žalovanej považuje za novoty v odvolacom konaní, a preto súd nemá na tieto prihliadať. Stotožnil sa s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru o riadnom vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ako aj platnému postúpeniu pohľadávky. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

17. Výzvou zo dňa 03.11.2022, doručenou žalobcovi dňa 07.11.2022, odvolací súd žiadal žalobcu, aby sa v zmysle ust. § 382 CSP v lehote desiatich dní vyjadril k novej aplikácii ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

18. Žalobca sa v stanovenej lehote k novej aplikácii vyššie uvedeného ustanovenia zákona o bankách vyjadril a uviedol, že splnil všetky podmienky, ktoré mu uvedené ustanovenie ukladá. Žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 10Bdo/92/2018. K svojmu vyjadreniu priložil zároveň aj podací hárok a potvrdenie Slovenskej pošty a.s., z ktorých vyplýva, že zásielka pre žalobkyňu odovzdaná na poštovú prepravu dňa 02.04.2019 jej bola doručená dňa 04.04.2019.

19. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

20. Rozsudok v zamietavej časti nebol predmetom odvolacieho prieskumu, pretože nebol odvolaním napadnutý a nadobudol v uvedenom rozsahu právoplatnosť.

21. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol

na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1,2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

22. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

23. Odvolací súd preskúmaním rozhodnutia súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, zistil, že boli naplnené žalovanou tvrdené odvolacie dôvody, keď súd z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávne skutkové zistenia, nesprávne interpretoval aplikované právne normy, z čoho vyvodil nesprávny právny záver o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu.

24. Jednou zo základných podmienok úspešnosti žalobcu v konaní je existencia jeho aktívnej vecnej legitímácie vo vzťahu k predmetu sporu. Žalobca musí tvrdiť a preukázať, že z hmotného práva mu vyplýva oprávnenie domáhať sa uspokojenia nároku v konaní na základe zákonom predvídaného a uznaného právneho dôvodu. Žalobca aktívnu vecnú legitímáciu preukazoval zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.03.2019, na podklade ktorej mal nadobudnúť pohľadávku voči žalovanej od pôvodného veriteľa P.

25. Podľa § 524 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, upravené v štrnásť časti zákona o bankách nazvanej „ochrana klientov a bankové tajomstvo“, vymedzuje špecifické podmienky postúpenia vo vzťahu klienta, banky a tretej osoby, a svojou povahou ide o lex specialis k všeobecnému ustanoveniu § 524 OZ. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplývajú ako zákonné podmienky postúpenia a) omeškanie dlžníka viac ako 90 dní, t.j. splatné pohľadávky s kvalifikovanou dĺžkou omeškania, b) výzva banky na úhradu záväzku, c) fakt, že klient neuhradil tento „omeškaný“ splatný peňažný záväzok vrátane jeho príslušenstva, s výnimkou, že klient bol v omeškaní dlhšie ako jeden rok. Bez splnenia vyššie uvedených podmienok nemôže dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Z takto vymedzených predpokladov je tiež zrejmé, že predmetom postúpenia môžu byť len tie pohľadávky, ktoré zodpovedajú nesplácanému dlhu, a teda sú splatné.

28. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách týkajúce sa podmienok postúpenia pohľadávky je ustanovením kogentným, u ktorého z povahy veci ako lex specialis vyplýva, že sa od neho odchýliť nemožno. V prípade nespĺnenia osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané. Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.4.2018 sp.zn. 1 Cdo 147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn. 7 Cdo 26/2017).

29. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

30. Podmienkou postúpenia pohľadávky P. voči žalovanej v celom jej rozsahu ako bola vymedzená v zmluve o postúpení, t. j. pred termínom jej zmluvnej konečnej splatnosti, bolo riadne zosplatenie záväzku v zmysle § 565 OZ za podmienok vyplývajúcich z § 53 ods. 9 OZ a následne splnenie podmienok postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Listina, ktorou banka uplatní predčasnú splatnosť úveru, nemôže už z povahy veci spĺňať podmienku výzvy na úhradu dlhu, pretože výzva musí podľa zákona (§ 53 ods. 9 OZ, § 92 ods. 8 zákona o bankách) predchádzať samotný úkon „zosplatenia“ a postúpenia pohľadávky, pričom na účely postúpenia aj platne zosplatennej pohľadávky je potrebné uplynutie 90 dní omeškania s jej úhradou.

31. Podľa obsahu výzvy P. na možnosť uplatnenia predčasnej splatnosti dlhu listom zo dňa 05.10.2017 (č.l. 69 spisu), žalovanej bolo oznámené, že je v omeškanií so splácaním pohľadávky banky ku dňu 05.10.2017 vo výške 1.866,17 eur. Súčasne bola upozornená, že ak v lehote 15 dní neuhradí dlžnú sumu, veriteľ je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Listom zo dňa 23.11.2017 (č.l.22) U. oznámila, že vyhlásila ku dňu 22.11.2017 mimoriadnu splatnosť pohľadávky a vyzvala žalovanú na jej zaplatenie v celkovej výške 5.501,92 v lehote do 15 dní.

32. Ak žalobca tvrdí, že sa domáha nároku z pohľadávky, ktorej splatnosť nastala ku dňu 22.11.2017 z dôvodu uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ, z obsahu spisu ani jeho vyjadrení nevyplýva, aby bola splnená požiadavka upravená § 53 ods. 9 OZ týkajúca sa uplynutia lehoty 15 dní poskytnutých zákonom dlžníkovi na účely úhrady omeškaného dlhu. Hrozba zosplatenia dlhu veriteľom znamená pre dlžníka sankciu v podobe straty výhody splátok, preto zákonom vymedzená 15 - dňová lehota nie je len formálnej povahy, ale predstavuje posledný časový úsek, v ktorom má dlžník možnosť riešiť vzniknuté omeškanie. Právo veriteľa na zosplatenie dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 565 OZ je možné uplatniť až po uplynutí uvedenej lehoty. To znamená, že pokiaľ veriteľ nie je spôsobilý preukázať začiatok jej plynutia, nie je spôsobilý preukázať ani dodržanie podmienok, len za splnenia ktorých je možné dlh vyhlásiť za predčasne splatný, a ktorý dlh je až následne spôsobilý postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca v konaní nepredložil dôkaz o doručení výzvy na zaplatenie ani oznámenia o mimoriadnej splatnosti úveru dlžníkovi. Z uvedeného plynie záver, že žalobca nepreukázal v konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu, pretože nebol daný základný predpoklad platného postúpenia pohľadávky, ktorej sa žalobca domáha, a ktorým bola splatnosť postupovaného záväzku.

33. Pretože v zmysle vyššie uvedeného pre postúpenie pohľadávky banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, neboli splnené zákonom vyžadované podmienky, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 22.03.2019 je podľa § 39 OZ neplatná, teda žalobca nevstúpil do právneho postavenia pôvodného veriteľa zo zmluvy o úvere a jeho aktívna vecná legitímácia v konaní nie je daná.

34. S prihliadnutím na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu už nebolo potrebné zaoberať sa odvolacími námietkami tejto strany sporu vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania žalobou uplatneného nároku.

35. Žalobcovi nevyplýva z hmotného práva nárok domáhať sa plnenia voči žalovanej, preto odvolací súd v zmysle ust. § 388 C.s.p. zmenil vyhovujúci výrok rozsudku tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

36. Vychádzajúc zo zásady zodpovednosti strán sporu za výsledok konania vyjadrenú v § 255 ods. 1 C.s.p. rozhodol tiež o nároku na náhradu trov konania v súlade s § 396 ods. 2 C.s.p.. Plne procesne úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania proti neúspešnej strane žalobcu v celom rozsahu.

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).